

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Метафізика абсолютного реалізму: архаїка чи сучасність?»

Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий)
Освітня програма	Філософія
Заняття:	
Лекції	3 години на тиждень згідно розкладу
Практичні	2 години на тиждень згідно розкладу
Кількість кредитів	4 ЄКТС (120 годин)
Мова викладання	Українська

Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»:

<https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=4118>

Консультації: за окремим розкладом, погодженим зі здобувачами вищої освіти; лекції та практичні заняття проводяться відповідно до розкладу

Викладач:

Аляєв Геннадій Євгенович
Професор кафедри філософії і педагогіки,
Доктор філософських наук, професор

E-mail: aliaiev.g.ye@nmu.one

Анотація до курсу

Метафізика абсолютного реалізму: архаїка чи сучасність? – це спеціальний курс, спрямований на ознайомлення із метафізичними стратегіями ХХ–ХХІ століття на прикладі метафізичної системи абсолютного реалізму С.Л.Франка.

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни – формування у здобувачів здатності опанувати конкретну метафізичну систему у розрізі її основних понять та структурних елементів на тлі історико-філософської традиції та напрямків розвитку сучасної філософії.

Завдання курсу

- сформуувати поняття про роль метафізики у сучасній філософії та уявлення про метафізичні системи ХХ–ХХІ ст.;
- опанувати основні поняття системи абсолютного реалізму на тлі історико-філософської традиції;
- розвинути практичні вміння щодо пошуку та опанування джерел та дослідницької літератури з конкретної історико-філософської проблеми.

Результати навчання

Сформовані поняття про роль метафізики у сучасній філософії та уявлення про метафізичні системи ХХ–ХХІ ст.
Опановані основні поняття системи абсолютного реалізму на тлі історико-філософської традиції.
Набуті практичні вміння щодо пошуку та опанування джерел та дослідницької літератури з конкретної історико-філософської проблеми

Структура курсу

Лекції
1. Метафізика у ХХ столітті Філософія як метафізика. «Догматична метафізика» і «метафізика як наука» за І. Кантом. «Подолання метафізики» за Ф. Ніцше та М. Гайдеггером. Метафізичні системи ХХ–ХХІ ст. Метафізика (онтогносеологія) абсолютного реалізму С.Л.Франка і «нова онтологія».
2. Знання та буття «Предмет знання» як основна праця метафізики абсолютного реалізму С.Л.Франка. Предмет та зміст знання. Проблема трансцендентного предмету та основні шляхи її розв'язання. Склад безпосередньо-очевидного для свідомості. Свідомість і буття. Поняття абсолютного буття.
3. Інтуїція всеєдності та понятійне знання Про сутність логічного зв'язку. Всеєдність та закон визначеності. Перше визначення та сутність інтуїції. Знання як система всеєдності. Інтуїція та понятійне знання.
4. Конкретна всеєдність та живе знання Час і число. Ідеальне і реальне буття. Конкретне буття і живе знання. Онтологічний аргумент та його метафізичний смисл.
5. Філософсько-психологічна та соціально-філософська складові системи абсолютного реалізму Філософська психологія як вчення про душу людини. Стихія душевного життя та її склад. Конкретне душевне життя та її формуюча сила. Духовні основи суспільства.
6. Абсолютний реалізм як онтологічне підґрунтя філософії релігії Незбагненне у сфері предметного знання. Незбагненне як реальність, що сама себе відкриває. Абсолютно незбагненне: «Святиня» або «Божество»
7. Абсолютний реалізм і метафізика людського буття

Дійсність і реальність. Реальність та її пізнання. Ідея і реальність Бога. Людина і Бог. Гріх і свобода. Людина між світом і Богом.

Практичні заняття відповідно до тем прочитаних лекцій

1. Метафізика у ХХ столітті.
2. Знання та буття (1 розділ «Предмета знання» С.Л.Франка).
3. Інтуїція всеєдності та понятійне знання (2 розділ «Предмета знання» С.Л.Франка).
4. Конкретна всеєдність та живе знання (3 розділ «Предмета знання» С.Л.Франка).
5. Філософсько-психологічна та соціально-філософська складові системи абсолютного реалізму («Душа людини» та «Духовні основи суспільства» С.Л.Франка).
6. Абсолютний реалізм як онтологічне підґрунтя філософії релігії («Незбагненне» С.Л.Франка).
7. Абсолютний реалізм і метафізика людського буття («Реальність і людина» С.Л.Франка).

Технічне обладнання та/або програмне забезпечення*

Для навчання необхідно мати з собою гаджети зі стільниковим інтернетом.

Активованій акаунт університетської пошти (student.i.p.@nmu.one) на Офіс365.

Використання MStTeams (<https://teams.microsoft.com/>)

Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення студентів за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Сума балів за навчальні досягнення студента	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	відмінно
74-89	добре
60-73	задовільно
0-59	незадовільно

6.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати підсумкову оцінку з дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування та самостійної роботи складатиме не менше 60 балів.

Поточна успішність складається з оцінок за виконання письмових практичних завдань з реферування філософського тексту. Пропонується не менше п'яти завдань.

Підсумкове оцінювання	диференційований залік може проходити у вигляді написання статті за темою наукового дослідження з використанням матеріалів, опанованих під час проходження даного спеціального курсу
-----------------------	--

6.3. Критерії оцінювання *письмових практичних завдань*:

5 тематичних завдань, кожне оцінюється позитивно в межах від 12 до 20 балів.

18–20 балів – відмінне виконання, наявні ознаки наукової новизни в тлумаченні філософського тексту

15–17 балів – добре виконання, застосовані основні методики тлумачення та реферування філософського тексту.

12–14 балів – задовільне виконання, навички реферування філософського тексту потребують вдосконалення.

Менше 12 балів – незадовільне виконання, необхідне доопрацювання або переробка завдання.

Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності. Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням "Положення про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті "Дніпровська політехніка". http://www.nmu.org.ua/ua/content/activity/us_documents/System_of_prevention_and_detection_of_plagiarism.pdf.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика.

Студенти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком студента є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки на Офіс365 та відвідування он-лайн занять з тематичних обговоренням на платформі MSTeams (<https://teams.microsoft.com>).

Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком студента є робота з дистанційним курсом «Метафізика абсолютного реалізму: архаїка чи сучасність?» (www.do.nmu.org.ua)

Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту або виставлені на ДО www.do.nmu.org.ua.

7.3. Політика щодо перескладання.

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4. Відвідування занять.

Для студентів денної форми відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, відрядження, які необхідно підтверджувати документами у разі тривалої (два тижні) відсутності. Про відсутність на занятті та причини відсутності студент має повідомити викладача або особисто, або через старосту. Якщо студент захворів, ми рекомендуємо залишатися вдома і навчатися за допомогою дистанційної платформи. Студентам, чий стан здоров'я є незадовільним і може вплинути на здоров'я інших студентів, буде пропонуватися залишити заняття (така відсутність вважатиметься пропуском з причини хвороби). Практичні заняття не проводяться повторно, ці оцінки неможливо отримати під час консультації. За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність або в період епідемій) навчання може відбуватися дистанційно - в онлайн-формі, за графіком, погодженим з викладачем.

7.5. Бонуси. Студенти, які регулярно відвідували лекції (мають не більше двох пропусків без поважних причин) та мають написаний конспект лекцій отримують додатково 2 бали до результатів оцінювання до підсумкової оцінки.

7.6. Участь в анкетуванні. Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії студентам буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети (Microsoft Forms Office 365), які буде розіслано на ваші університетські поштові скриньки. Заповнення анкет є важливою складовою вашої навчальної активності, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати ваші пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни «Метафізика абсолютного реалізму: архаїка чи сучасність?».

Література

Основна

1. Франк С. Л. Незбагненне. Онтологічний вступ до філософії релігії / пер. з рос. В. М. Петрушова; передм. Г. Є. Аляєва; прим. Ю. П. Сенокосова. Харків, 2013.
2. Аляєв Г. Є. «Перша філософія» Семена Франка: на шляху до Незбагненого // Проблеми гуманітарних наук. Збірник наукових праць Дрогобицького держ. пед. ун-ту імені Івана Франка. Серія «Філософія» 2019. № 41. С. 11–28.
3. Nasarova Oksana. Das Problem der Wiedergeburt und Neubegründung der Metaphysik am Beispiel der christlichen philosophischen Traditionen. Die russische religiöse Philosophie (Simon L. Frank) und die deutschsprachige neuscholastische Philosophie (Emerich Coreth). München: Herbert Utz, 2017.
4. Rojek P. God and *Cogito*: Semen Frank on the ontological argument // Studies in East European Thought. 2019. <https://doi.org/10.1007/s11212-019-09326-5>
5. Slesinski Robert F. The Philosophy of Semyon Frank: Human Meaning in the Godhead. Fairfax, VA: Eastern Christian Publications, 2020.
6. Аляєв Г. Є. Філософський універсум С. Л. Франка. Персоналістична метафізика всеєдності в горизонтах нової онтології ХХ століття: Монографія. К.: Вид. ПАРАПАН, 2002.

